

Генерали ФСБ за партою академічного видавництва: як Європа допомагає рашистам ламати світову криптографію

Цифрова пастка Дурова та мільйони українців у заручниках анонімних інсайдів в Телеграм який полюбляє влада

Розсекречені архіви радянських спецслужб: «Бандерівські резиденти в Криму». Історія одного

Генерали ФСБ за партою академічного видавництва: як Європа допомагає рашистам ламати світову криптографію

СКАНДАЛИ | ВС, 2026-05-10 08:36

Версія для печати

Поки українські науковці працюють у сховищах під обстрілами, старе добре європейське видавництво De Gruyter Brill продовжує забезпечувати російським спецслужбам «вихід у світ».

Виявляється, щоб стати зіркою світової науки, достатньо бути генералом ФСБ або працювати в підсанкційному інституті, що розробляє софт для хакерських атак. У Берліні воліють не помічати, що «абстрактні» формули в їхніх журналах фінансуються з російського оборонного бюджету, а в редакціях сидять «мертві душі» та агенти режиму. Це історія, яку розповідає видання **ZN.ua**, про те, як престижна репутація стає найкращим камуфляжем для технологій подвійного призначення, а «глибоке занепокоєння» видавців чудово конвертується в російські грантові гроші.

Ідеться про De Gruyter Brill — одного з ключових гравців у світовому академічному книговидавництві. Видавництво зі штаб-квартирою в Берліні має репутацію, вибудовану роками, адже утворилося внаслідок злиття двох найстаріших і найпрестижніших брендів галузі — De Gruyter (Німеччина) та Brill (Нідерланди). У світовій науковій спільноті тексти, що виходять під іменем De Gruyter Brill, апіорі сприймають із довірою.

Попри те, що на початку повномасштабного вторгнення De Gruyter Brill **підписало** спільну заяву провідних видавництв із засудженням російської агресії та обіцянкою припинити співпрацю з дослідницькими організаціями Росії та Білорусі, реальність виявилась іншою. Видавництво і далі співпрацює з російськими структурами, які перебувають під санкціями або прямо інтегровані в силовий апарат держави-агресора.

Це не поодинокий випадок — **раніше вже розповідали** про схожу ситуацію з іншим впливовим видавництвом Springer Nature. Робоча група науковців при МОН, до якої входять автори цього матеріалу, системно відстежує такі кейси. Як і у випадку зі Springer Nature, Міністерство освіти і науки надіслало видавництву офіційний запит — і, як це вже стало звичним, відповіді не отримало.

На цьому тлі діяльність De Gruyter Brill виходить далеко за межі формальних суперечностей між заявами та практикою. Ми виявили, що, публікуючи такі журнали, як Discrete Mathematics and Applications («Дискретна математика та її додатки») та The Russian Journal of Numerical Analysis and Mathematical Modelling, De Gruyter Brill

НОВИНИ

- 20:00 Прогноз погоди в Україні на 11 - 17 травня 2026 року
- 18:03 Кудрицький: Дорога нафта не рятує РФ від бюджетної катастрофи
- 16:05 Мартина Богуславець - про цинізм Зеленського та День Європи
- 14:12 Війна з Іраном призвела до дефіциту сірчаної кислоти - WSJ
- 13:39 Риторика Зеленського все більше дратує європейців — Politico
- 12:15 На підконтрольній Україні території проживають 22-25 млн людей - міністр
- 10:02 Китай стрімко нарощує атомний підводний флот, скорочуючи відставання від США - The Economist
- 08:00 Для "міндіців" гроші є, для Сил оборони - немає: Тисячі іноземних добровольців готові долучитися до "Хартії", але через брак коштів їх не можуть завезти - Бутусов
- 18:10 Касьянов: Мародери взяли в заручники державу
- 16:07 Христина Морозова: Про шахрайство з петиціями в Офісі президента

ПІДПИСКА НА КАНАЛ

опосередковано співпрацює з ФСБ, поширює російську пропаганду й наративи, потенційно порушує санкційний режим і підтримує військово-промисловий комплекс РФ.

Читайте також: **Історії з багатьма невідомими**

Співпраця з агентами ФСБ

Четверо членів редакційної колегії журналу Discrete Mathematics and Applications працюють у структурах ФСБ. **Двоє** з них є **генералами** ФСБ, а ще один зазначений на сайті Академії ФСБ Росії як «провідний **співробітник**» спецслужби.

Нижче наведено деякі деталі:

Slide 1
Slide 2
View on Slideshare

1/2

Близько 40% публікацій цього журналу 2025 року написали автори, афілійовані з установами ФСБ або підсанкційними організаціями. І це не випадковість: **згідно** з новим російським законодавством, із 1 березня 2026 року будь-яке міжнародне наукове співробітництво вчених має бути офіційно схвалене ФСБ. У цьому контексті публікації через міжнародне видавництво перестають бути нейтральним академічним обміном і стають частиною контрольованої державної політики.

Читайте також: **Війна, про яку знали всі, крім тих, хто мав готуватися до оборони**

Подвійне призначення

Журнал Discrete Mathematics and Applications видавництва De Gruyter Brill може здатися виданням про абстрактну математику. Проте однією з гілок дискретної математики є криптографія. На цій різниці важливо наголосити, оскільки всі вищезгадані члени редакційної колегії є членами Академії криптографії ФСБ.

Показовий приклад дослідження, яке не є «абстрактною наукою», — **стаття** «Атака Вінера та слабкі ключі криптосистеми RSA», автором якої є Андрей Є. Трішин, опублікована на платформі De Gruyter Brill 22 січня 2026 року. Вона детально описує прикладні алгоритми криптоаналізу — тобто методи зламу або виявлення слабких місць у системах шифрування. За **регламентом** ЄС ці технології вважаються технологіями подвійного призначення — тобто такими, що можуть застосовуватися не лише в цивільній науці, а й у військовій сфері, кіберопераціях та роботі спецслужб.

Автор цієї роботи афілійований із ТОВ «Сертифікаційний дослідницький центр» (LLC Certification Research Center). Це не звичайна академічна установа, а акредитована випробувальна лабораторія, яка оцінює засоби криптографічного захисту за дорученням ФСБ (про що свідчать офіційні пресрелізи російських технологічних

компаній, зокрема **Рутокен**).

Російські спецслужби та пов'язані з ними структури традиційно не розкривають, як саме такі розробки використовуються у військовій чи розвідувальній сфері. Але сам факт, що міжнародне видавництво надає платформу організації, яка працює на замовлення ФСБ, означає легітимізацію та просування російських технологій подвійного призначення.

Читайте також: **Західні банки в минулому році пропонуєвали російських загарбників на 800 млн євро**

Науковий експорт російської оборонки

У статтях журналу The Russian Journal of Numerical Analysis and Mathematical Modelling, що розміщуються на платформі De Gruyter Brill, прямо зазначено державні гранти, завдяки яким було проведено описані дослідження, а також інфраструктуру й дослідницькі бази підсанкційних військових випробувальних об'єктів, які було використано. Це означає, що опубліковані в журналах роботи є частиною виконання державних контрактів, а не «незалежним академічним дослідженням».

Отже, видавець De Gruyter Brill систематично опрацьовує та розповсюджує дослідження, які прямо фінансуються підсанкційними російськими військово-промисловими структурами або проводяться з використанням їхньої інфраструктури.

Грантове фінансування в Російській Федерації адмініструється виключно через фінансові відділи установ, де працюють вчені. Отже, статті, в яких згадано гранти Російського наукового фонду (РНФ), є юридичною інтелектуальною власністю цих установ.

De Gruyter Brill регулярно публікує результати державних замовлень від таких підсанкційних структур:

- **Російська академія наук** — є активним прихильником війни проти України. Багато установ РАН перебувають під санкціями США (включені до **списку SDN** офісом OFAC). Голова РАН Геннадій Красніков є членом Ради безпеки Російської Федерації — органу, який схвалив повномасштабне вторгнення;
- **Інститут прикладної фізики РАН** — перебуває в **санкційних списках** ЄС, США, Бельгії, Франції, Швейцарії, Монако, Японії та Канади за розроблення озброєння та військової техніки;
- **ФДУП «НДІ «Квант»** — перебуває під санкціями **США** з 2018 року за надання матеріальної й технологічної підтримки ФСБ. Згідно з **розпорядженням** уряду РФ, ФДУП «НДІ «Квант» належить до структури Федеральної служби безпеки РФ;
- **Інститут прикладної математики ім. М.Келдиша** — зазначений у **списках санкцій** США, Японії та Швейцарії як ключовий математичний центр російського оборонного та аерокосмічного секторів;
- **Московський фізико-технічний інститут** — перебуває під блокуючими **санкціями** США та Великої Британії за роль у російських оборонних дослідженнях;
- **Центральний аерогідродинамічний інститут** — є основним розробником російських військових авіаційних та аерокосмічних технологій, перебуває під блокуючими **санкціями** США, Канади, Японії, Швейцарії та Австралії.

І це далеко не повний перелік. Фактично De Gruyter Brill надає підсанкційним організаціям не лише канал виходу на глобальний академічний ринок, а й критично важливі послуги, що дають змогу виконувати встановлені державою показники ефективності (KPI) та забезпечувати подальше державне фінансування.

Читайте також: **США могли б задушити росію. Чому вони цього не роблять?**

Легітимізація порушень

Проблема не обмежується технологіями. Російські журнали, опубліковані на платформі авторитетного європейського видавництва, системно порушують як міжнародні правові норми, так і принципи академічної доброчесності.

У журналі The Russian Journal of Numerical Analysis and Mathematical Modelling суверенні **українські території неодноразово позначаються як частина Російської Федерації**. Зокрема Севастополь у кількох публікаціях **фігурує як російське місто** (див. приклади **тут** і **тут**).

De Gruyter Brill For Authors For Librarians Our Subjects Services About Us

Home > Mathematics > Hessian-based covariance approximations in variational data assimilation

ARTICLE Publicly Available Citations 8 CITE THIS

Hessian-based covariance approximations in variational data assimilation

Igor Yu. Gejadze, Victor P. Shutyaev and François-Xavier Le Dimet

Published/Copyr Victor P. Shutyaev

Published by DE GRUYTER

Institute of Numerical Mathematics, Russian Academy of Sciences, Gubkina 8, Moscow 119333, Russia; Federal State Budget Scientific Institution "Marine Hydrophysical Institute of RAS", Kapitanskaya 2, Sevastopol 299011, Russia

Email author

Become an author with De Gruyter Brill

Author Information → Explore this Subject →

Скріншот / De Gruyter Brill

Нагадаємо, що є міжнародне право, наприклад, стандарт **ISO 3166** («Коди представлення назв країн та їхніх підрозділів»), де чітко зазначено, що Севастополь — це Україна. Будь-які твердження про протилежне суперечать цим міжнародним нормам.

Уже традиційно в російських журналах, що виходять на міжнародні платформи, є **порушення академічної доброчесності**: у складі редколегій зазначено імена людей, які давно померли.

Slide 1

Slide 2

View on Slideshare

1/2

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

Крім того, офіційна політика журналу Russian Journal of Numerical Analysis and Mathematical Modelling **передбачає** пріоритет для авторів із російським громадянством: «Редакційна колегія розглядає для публікації насамперед роботи, в яких хоча б один із авторів є громадянином Росії. Редакційна колегія також розглядає роботи, що базуються на дослідженнях, проведених російськими вченими поза межами Росії».

Ця відверто націоналістична політика прямо суперечить етичним стандартам видавництва De Gruyter Brill, яке **декларує** оцінювання рукописів виключно за їхнім змістом — без урахування громадянства чи політичних поглядів. Також це є порушенням фундаментальних принципів Комітету з етики публікацій (COPE).

Ціна нейтральності

Продовження співпраці з Росією створює значні юридичні та репутаційні ризики й прямо суперечить задекларованим етичним зобов'язанням видавництва De Gruyter Brill. А наслідки співпраці цього видавця з російськими структурами виходять далеко за межі академічної етики.

Аби закликати De Gruyter Brill до рішучих дій, які б гарантували, що їхня платформа більше не використовуватиметься для легітимізації чи фінансування тривалої агресії проти України, Міністерство освіти і науки України надіслало офіційний запит щодо співпраці De Gruyter Brill з російськими журналами. Втім, відповіді не отримало.

Очевидно, що видавництво потребує «поштовху» до ухвалення такого рішення. Ця публікація є саме такою спробою — привернути увагу до проблеми й дати зрозуміти De Gruyter Brill, що подальша співпраця з Росією стає дедалі токсичнішою для видавця як із репутаційного, так і з юридичного погляду.

Олексій Пластун, доктор економічних наук; **Валерія Котельникова**, дослідниця теорії ймовірностей, IMU Breakout Graduate Fellow; опубліковано у виданні **ZN.ua**

Читайте також:

- **Як щупальця російського спрута «окупували» західну академію**
- **Чому словаки так легко піддаються російській пропаганді?**
- **Як очистити український простір від російського хламу**
- **Тіньові фарватери та вкрадений рашистами хліб в Ізраїлі: чому зерновий скандал між Києвом та Єрусалимом вийшов на новий рівень**
- **Нафта 3300% - як грузинська модель та російське ГРУ побудували санкційний хаб**
- **Гібридний білий прапор: чому «нейтральність» російських олімпійців пахне порохом і лицемірством**
- **Демократія на службі диктаторів: Інтерпол став безкоштовним додатком до спецслужб Путіна та Ердогана**
- **Танці на санкціях: як російські олігархи купують Lamborghini під носом у Брюсселя**

Share 0

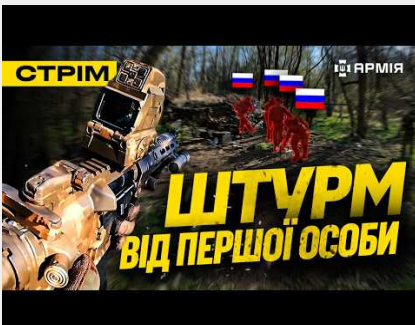
Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

ВІДЕО

ГУР викурює РОСІЯН із нір, ССО на ЗАЧИСТЦІ будинку, безпілотники працюють під ДОНЕЦЬКОМ

Російські паспорти і квартира в Москві батьків очільника Київської прокуратури

Воїни «Альфи» СБУ — ТОП-1 серед підрозділів Сил оборони за результатами бойової роботи у квітні

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань - за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом заповнення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту **argumentua.com** та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com

